

IB 4818

(PIER 626)

Συμβ.

ΜΧ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

134818

Η
ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΗΜΜΕΝΗ.

/ ΕΤ

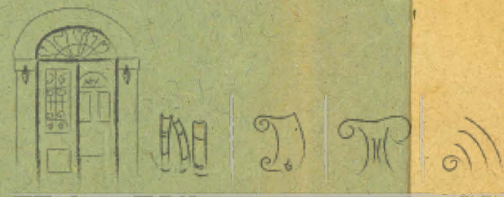
ΔΙΗΓΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ

ὑπό

Α. ΛΙΒΑΘΥΝΟΠΟΥΛΟΥ

Δεκατέως τοῦ Ηεζήτου.

ΙΑΚΩΒΑΤΗΝΟΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.,
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ. »

1866.

Η

ΕΤΣΑΤΑ ΔΕ ΔΗΜΜΕΝΗ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

I.

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

« Avea piacevole viso, abito onesto
Un umil volger d'occhi, un andar grave.
Un parlar si benigno e si modesto,
Che pareo Gabriel che dicesse.

Ave.

(Αριόστος.)

Ἦτον ἡμέρα ἐορτάσιμος· ἡ λειτουργία εἶχεν ἤδη τελειώσει· οἱ νέοι, οἴτινες ὀρμαθηδὸν ἐξήρχοντο τοῦ ναοῦ, ἴσταντο εἰς τὸ προαύλιον καὶ ὑπομειδαιῶντες ἐντήνιζον τὰς ζωηράς αὐτῶν συμπολίτιδας, αἵτινες περιβεβλημέναι τὰς ὠραίας ἐορτασίμους στολάς των, ἐπέστρεφον βρενθυόμεναι οἴκαδε.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ναὸς, ἦτον ἡ κορυφή ἐκκλησίας τῆς Φιέζολε, ἣτις ἐγειρομένη ὑπερηφάνως ἐπὶ πρασίνου λορίσκου, ἐφαίνετο θέλουσα νὰ δεῖξῃ τοῖς ἀνθρώποις τὴν ἀρχαιότητά της.

Ἡ ἐκκλησία ἦτον εἰσέτι ἀνοιχτή. Τὸ προαύλιον μικρὸν κατὰ μικρὸν ἠρημώθη, αἱ φωναὶ ἐχάνοντο συγκεχυμένα ἐντὸς τῶν τῶν νικῶν περικυκλουσῶν στηλῶν, οὕτως ὥστε ἐν βραχεὶ τὸ πᾶν ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἡδεῖαν ἐκείνην καὶ εὐδαίμονα σιγὴν τὴν βασιλεύουσαν εἰς τὰ ἄγια τῆς θρησκείας ἐνδιαίτήματα.

ΙΑ ΚΟΙΒΑ ΤΙΣΟΣ ἰκοσι καὶ δύο σχεδὸν ἐτῶν, κομψοπρεπῶς ἐν-
δοδομένας διέθιμει βραδέαικα καὶ ἄψαφα βήματα τὸ μικρὸν κοιμη-
τηριόν, τὸ οπισθεν τῆς ἐκκλησίας κείμενον, φθίς δ' εἰς τὴν πλα-
τείαν, ἐκάθησεν ἐπὶ λιθίνου θρανίου καὶ διὰ τῆς ἀνα χεῖρας βα-
κτηρίας του διασκηδαστικῶς πῶς διεχάρασεν ἐπὶ τοῦ χοῦς συγκε-

χυμένες γραμμάς. Μετ' ὀλίγον ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἀκολούθως στενάξας ἠτένισε τὸν ποταμὸν, ὡσεὶ ἀναμνήσεις αἰώνιαι καὶ πόνου μεσατὲ διατάρασσον τὸν νοῦν του. — Δὲν ἦτον εὐειδής, ἀλλὰ τὰ εὐγενῆ καὶ ἀρμονικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του, ἢ ἔκτακτος πελιδνότης καὶ τὸ μελαγχολικὸν ἦθος του, ἐπέπνεον ζωηρὰν προσοχὴν οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀκατανίκητον συμπάθειαν. Τὸ σήμαντρον διέκοψεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀθύμου ἐκείνης καταστάσεώς του. Ἦτο τὸ σήμαντρον τοῦ Aquus Dei.

Πτωχὸς τις γέρον, ὅστις διέβαινε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐστάθη καὶ γονυπετήσας ταπεινῶς ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν καὶ προσήχετο. Σκληρᾶς εἰρωνίας ὑπομειδιάμα ἀνέτειλλεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ νεανίου καὶ πάραυτα ἀνέκραξε·

— Προσεύχου, προσεύχου πτωχὲ δυστυχῆ· οὐχὶ ὅμως διὰ τοῦτο θὰ εὖρης αὔριον τὸ βαλάντιόν σου πλήρες χουσοῦ οὐδ' εἰς τὸ βέσμα τῆς ζωῆς σου ἢ ἀπαντήσης τὴν τύχην. Καλλιτέρα τύχη τῆς παρούσης δὲν σὲ περιμένει κατὰ τὰς ὀλίγας τοῦ βίου ἡμέρας αἰτίαι εἰσέτι σοὶ ἐναπομένουσιν· ἡ δυστυχία ἔσεται ἀεῖποτε ἢ κλίνη σου καὶ ὑπαιχένιον ἔξεις αἰεὶ τὰ δάκρυα.

Ταῦτα εἰπὼν, ὠρθῶθη μετ' ὀργῆς καὶ βιάδην διευθίνετο πρὸς τὴν κώμην. Παρὰ τὸν ναὸν εἶδεν ἐξερχομένην νεάνίδα ὑπομελᾶνως ἐνδεδυμένην, ἀγγελικῆς ὄντως καλλονῆς, ἧς τινος οἱ μέλανες καταβεβλημένοι καὶ οἰδαλέοι ὀφθαλμοὶ, ἐτεκμηρίαον ὅτι πολλὰ ἔρρυσαν ἀπ' αὐτῶν δάκρυα· ἐπὶ τοῦ πελιδνοῦ δὲ καὶ ἔλαφρῶς συστελλομένου μετώπου τῆς, ἐφαίνετο ὡς ἐκμαγεῖον φοικώδης ὁδύνης. Διέβη παρὰ τὸν νεανίαν μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεταπεινωμένους καὶ πλησιάσασα τὸν γέροντα, ὅστις εἰσέτι ἐγονυπέτει, τῷ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς χειρὸς νόμισμά τι ὡς ἐλεημοσύνην, εἰπούσα μετὰ συγκινημένης φωνῆς,

— Δέου ὑπὲρ τῆς μητρὸς μου!

Ὁ νεανίας ἤκουσε τὰς λέξεις ταύτας, αἰτίαις ἔπεσον ἐπὶ τῆς καρδιάς του ὡς σταγόνες καιρομένου βείου. Διατί τάχα τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς τὸν ἔκαμνε νὰ πυρέσση; Διατί ἡ σκεπτικὴ ἐκείνη ψυχὴ ἠσθάνετο συγκινημένη διὰ τὰς ἀλλοτριούς δυστυχίας; ὦ! ὅποιον μίγμυ ἀντιφάσεως εἶσαι, ὦ ἀνθρώπινον γένος! . . .

Ἡ νεάνις ταχυποροῦσα ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν τῆς· εὐθάσασα

δὲ εἰς τὸ περιστήλιον, δὲν ἐνόησεν ὅτι τὸ προσευχητάριόν τῆς τῆ ἔπεσε χαμαί. Ὁ νέος ὅστις μετὰ προσοχῆς τὴν ἠκολούθει, τὸ ἔλαβε καὶ ταχύνας τὸ βῆμα ἐπρόφρασεν αὐτὴν μετὰ τρόπον δὲ ὠραῖον καὶ εὐπροσήγορον,

— Συγχωρήσατέ με, Δεσποσύνη, τῆ εἶπεν, ἐὰν ἀπρεπῶς διακόπτω τὴν σειρὰν τῶν διαλογισμῶν σας· παρὰ τὸ περιστήλιον εὖρον τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅπερ, ἐὰν δὲν λανθάνωμαι, σὰς ἀνήκει.

— ὦ! εὐχαριστῶ, ἀπήντησεν ἐρυθριῶσα ἡ νεάνις, βεβαίως θὰ ἦτο δυστύχημα ἂν ἀπώλετο! . . . εἶναι ἐνθύμημα τῆς μητρὸς μου.

— Τῆ ἀληθείᾳ, νομίζω ἑμαυτὸν εὐτυχῆ διὰ τὴν ἐκδούλευσιν ἦν ἠδυνήθη νὰ σὰς κάμω.

Ἡ νεάνις ἐσίγησε καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν τῆς· ἀλλ' ὁ νέος, ὅστις δυσηρεστήθη διὰ τὸν ἀκαριαῖον τοῦτον ἀποχωρισμὸν, ἐξηκολούθησε,

— Δυστύχημά τι βεβαίως σὰς συνέβη· δὲν εἶναι ἀληθές;

— Ἀληθέστατον, δυστυχῶς, κύριε· εἶχον μητέρα ἦν τρυφερῶς ἠγάπων· σήμερον δὲν τὴν ἔχω πλέον· τὴν στιγμὴν ταύτην εὐρίσκεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

— Δυστυχῆ! ἐφώνησεν ὁ νέος· καὶ εἶπε νῦν ὄρφανὴ καὶ μόνη;

— Οὐχί, ἀπήντησεν ἡ νεάνις, ἔχω ἀδελφόν τινα μεριμνῶντα περὶ ἐμοῦ. Τώρα, Κύριε, συγχωρήσατέ με ἂν σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ ἀφήσητε μόνην· εἴμεθα εἰς χωρίον, καὶ δὲν ἐπεθύμουν

— Νὰ λάβῃ χώραν παρεξήγησίς τις· δὲν ἔχει οὕτως; ἔχετε δίκαιον, ὁ κόσμος εἶναι τοσοῦτον κακός! . . . χαιρετε, Δεσποσύνη, μὴ μὲ λησμονῆτε.

Ἡ νεάνις συνέβληψε τὴν χεῖραν ἣν ὁ νεανίας τῆ ὠρεξε καὶ δαὲ στεναγμοῦ τινος ἀπεχωρίσθησαν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

II.

Ο Ε Ρ Ω Σ .

« E par che dalla sua labbia si mova
 Uno spirto soave e pien d' amore
 Che va dicendo all' anima sospira. »
 (Δάντης. Ἐπίγ. πρὸς τὴν Βεατρίκην.)

Οἱ λόγοι τοῦ νεανίου, εὖρον γλυκείαν καὶ ἡδυτάτην ἡχὴν εἰς τὴν εὐαίσθητον τῆς νέας ἐκείνης καρδίαν, ἣτις εἰθισμένη νὰ ζῆ εἰς αἶ μεμονομένη, δυσκόλως ἤκουε παρηγόρους λόγους.

Ὁ ἀδελφός της, δικηγόρος ἐκπαιδευθεὶς μὲ ἀπειροκάλους φιλοσοφικὰς ἀρχὰς, ἐθεώρει ἀπαθῶς τὴν θλίψιν ὡς τὴν χαρὰν, τὰς δυστυχίας ὡς τὰ εὐτυχέστερα τῶν συμβάντων. Ἡ Μαρία ἀπ' ἐναντίας πεπροικισμένη μὲ διάπυρον ψυχὴν καὶ ἰσχυρὰν εὐαίσθησίαν, ἀείποτε ἐπνευστία διὰ τὰς μεγάλας πράξεις, πρὸς αἷς ἡ καρδία της ἐνθουσιωδῶς ἔκλινε. Στερηθεῖσα τοῦ πατρός της ἐξ ἀπαλῶν εἰσέτι ὀνύχων, συνεχέντρωσε τὴν ἀγάπην της εἰς τὴν μητέρα της καὶ κῆρνήθη διδασκομένη τὰς ἀειδούς ἐκείνας τῆς ἀρετῆς ἀρχὰς, αἵτινες τελειοποιῶσι τὴν γυναικεῖαν καρδίαν.

Ἡ Μαρία ὅθεν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν παρακολουθουμένη ὑπὸ τῆς εἰκόνας τοῦ νεανίου. Ἡ Μαρία ἤδη ἠγάπα τὸν νέον τοῦτον, τὸν ἠγάπα δὲ ὡς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου νὰ τῆ εἶχεν ὀμιλήσει περὶ ἔρωτος. Ἡ φλόξ, ἡ κατὰ τὴν πρώτην ὀρμητικὴν ἔφροδον θεῖου ἐνθουσιασμοῦ διαδιδόμενη εἰς τὴν ψυχὴν, δὲν ἔχει ἀνάγκην πολυπλόκου ἱστορίας προχωρούσης ἐπὶ μῆνας καὶ μῆνας, ὅπως ἀρπύση ἀπὸ τὰ περιδεῆ καὶ σπασμωδικὰ χεῖλη νεανιδός τινος τὸ πρῶτον σὲ ἀγαπῶ. Οὕτως ἡ Μαρία, ἠσθάνετο ὅτι ἠγάπα τὸν ἄγνωστον, καὶ τοι προσπαθοῦσα νὰ ψευσθῆ πρὸς ἑαυτήν.

Τῆ ἐπαύριον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑκκλησίαν καὶ τὸν ἐπανεῖδεν. Οἱ δύο νέοι, πλησιάσαντες ἀλλήλους, ὑπὸ ἀκατανακτικῆς συμπαθείας ὠθούμενοι, ὀμίλησαν ἐν ἐκτάσει. Οὕτω πως διῆλθεν ὀλόκληρος μῆν. Πόσον εἶναι γλυκὴ τὸ νὰ ὀδύονται δύο νεαροὶ καὶ ἐρωτευμένοι καρδίαι νὰ πλησιάζουσιν ἀλλήλους καὶ νὰ βλέπονται καθ' ἑκάστην ! Ἡ Μαρία ἐπανεκτέθη τὴν ὥραιαν χοροῖαν της καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκτινοβολούντος προσώπου της διεδίδετο ἡ ἀγαλλίασις

ἐκείνη, ἣν ἡ εἰλικρίνεια θέτει ἐπὶ τῶν ὑπὸ θεοῦ ἔρωτος φλεγόμενων παρθενικῶν χειλῶν.

Ἡ Μαρία οὐδὲν ἐγίνωσκε, τὸ παρελθὸν τοῦ Ἐρρίκου ἀφορρὸν, οὐ τινος μόνον τὸ ὄνομα ἡδυνήθη τυχαίως νὰ μάθῃ ἡμέραν τινα ὄθεν ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ. Ὁ Ἐρρίκος μὲ ἀμαρύσσοντας ὀφθαλμούς ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν καὶ ἀκολούθως τῆ εἶπε,

— Μαρία, διατὶ μ' ἐρωτᾷς διὰ τὸ παρελθόν μου, νῦν ὅτε μὲ καταβαυκαλίζει ἡ εὐτυχία τοῦ παρόντος ; Ὑπὸ τὸν ὥραιον τοῦτον οὐρανὸν, ὑφ' ὃν ἐγεννήθης, ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης τῶν μεγάλων ἀναμνήσεων, ἣτις ἀφήρπασεν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Ὑψιπετοῦς Ποιητοῦ, κατὰ τινα στιγμιαίαν ὀργὴν πικρὰς τινος λέξεις (α), λησμόνησα παντάπασι τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος μου. Μόλις ἐπάτησα τὴν ὁδὸν τῆς νεότητος καὶ τὰ τρομερὰ παθήματα ἅτινα ὑπέφερα, ἐνούμενα μὲ τοὺς σκληροὺς παλμούς τῆς ἐκτραχυνθείσης ψυχῆς μου, ἔφθασαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε θὰ ἐξῆρκουν δι' ἑκατονταετῆ βίον. Μὴ ζητεῖς νὰ σοὶ ἀποκαλύψω τὰ μυστήρια τοῦ παρελθόντος μου, ὦ Μαρία, ἐκάστη λέξις θὰ κατέρχεται ἀπηνῆς ἐπὶ τῆς καρδίας μου καὶ ἴσως ἡ ἀγάπη, ἣν δι' ἐμὲ τρέφεις νῦν, μειωθῆ εἰς τὴν ἀφήρησιν τῶν ἀμαρτημάτων μου.

Καὶ ἡ Μαρία ὑπήκουσεν· ἔκτοτε δὲν ἠρώτησεν αὐτὸν πλεον περὶ τοῦ παρελθόντος του.

Πόσον ἦσαν εὐτυχεῖς ! Μεστοὶ γλυκυθύμων ἐλπίδων, ἐπροόρουον εἰς τὸ μέλλον πηγὴν εὐδαιμονίας· ὑπὸ τὴν σκιὰν πρασινίζόντων δένδρων καθήμενοι, συνέχον τὰς στοναχὰς των μὲ τὴν ἀρμονίαν τοῦ παντός καὶ οἱ περιφλεγεῖς ἀσπασμοὶ των, ἐπανελαμβάνοντο ὑπὸ μονήρους καὶ θείας ἡχούς ! Ὁ Ἐρρίκος χαριέντως διεπέρα τὸν βραχίονά του ὑπὸ τὴν μελαίνην τῆς Μαρίας κόμην, τὴν εἰς τὴν ἐλαφρωτέραν πνοὴν τῆς ὑπὸ τῶν ἀνθέων ἀρωματιζομένης αὔρας κυματίζουσαν καὶ μὲ γλυκυτάτην φωνὴν τῆ ἔλεγεν,

(α) Ὁ Δάντης ὀργισθεὶς διὰ τὴν αἰώνιον ἔξορίαν εἰς τὴν κατεδικασθῆ, ἐποίησεν ἐν τῇ ποιητικῇ αὐτοῦ καὶ ὀργιλῆ φαντασίᾳ τοὺς στίχους τοῦ-
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ Οἰκίον τῆς τοῦ συμπολίτας του,

« ingrato popolo, maligno
 Che discese da Fiesole a banti quo
 E tiene ancor del monte e del macigno. »

— Ω! πόσον ώραία εἶσαι Μαρία, οἱ φωτοβόλοι καὶ μαῦροί σου ὀφθαλμοὶ ἔχουσιν ἀνέκφραστον μαγίαν· ὦ! ὄχι, Μαρία, δὲν εἶσαι σὺ ἀνθρώπινον πλάσμα, εἶσαι παρήγορος Ἄγγελος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν ἀποσταλλεῖς.

Καὶ ἡ Μαρία, ἥτις τρυφερώτερα ἐνητένιζεν αὐτὸν, ἠσθάνετο διαχεόμενον ἐντὸς τῶν ὀστέων τῆς γλυκύτετον θρόνον, ῥίπτοντα αὐτὴν εἰς ἔκστασιν καὶ τὸν Ἑρρίκον τότε ἀντήμοιβε δι' ἐρασιμίου ἀσπασμοῦ.

Οὕτω διήλθον τρεῖς μῆνες, χωρὶς ποτε νεφέλη τις νὰ ὑψωθῆ ὅπως ἐπισκιάσῃ τὸν ἥλιον ἐκεῖνον, ὅστις τοσοῦτον καθαρὸς καὶ διαυγὴς ἐφωτοβόλει.

Ἀλλὰ διατὶ ἡ εὐδαιμονία σβέννυται ὡσεὶ φωσφόρος ἀτμὶς καὶ χάνεται εἰς τὸ μηδὲν, ὡς τὰ μικρὰ ἔντομα τὰ ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου ἀφαρπαζόμενα; Δὲν θά ᾔητο τάχα πολλῶ προτιμώτερον ν' ἀποθνήσκῃ τις ὅταν ὁ κατὰ τὸ μέλλον βίος τοῦ στίλβει ἐλαφρὸς καὶ γαλήνιος, ὅταν οὐρανὸς τε καὶ γῆ τῶ ὑπομειδιῶσιν, ὅταν ἡ ἀρμονικὴ τῆς ἐλπίδος φωνὴ τὸν παρηγορεῖ; Τότε τὰ ἀνημμένα πάθη καὶ ἡ ἀθυμία τῆς κατασπαρασσομένης ψυχῆς δὲν θά ἐδηλητηρίαζον τὰς ἐσχάτους τοῦ βίου ἡμέρας. — Τότε ἡ φλογερὰ καὶ εὐγενὴς καρδιά τοῦ ὀρμητικῶς εἰς τὰς ἀγίας καὶ ὑπερανθρώπου ἐμπνεύσεις κλίνοντος, δὲν θά ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῆς τέφρας, διὰ νὰ καταπαύσῃ τοὺς ἐξαγιασθέντας πκλμοὺς τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης.

Καὶ ὅμως, τοιοῦτον τέλος, καὶ τοιαύτην τὴν ἀγωνίαν προητοίμαζε τὸ πεπρωμένον τῆς Μαρίας.

Ἦτο νῦξ προεχωρηκυῖα τοῦ Αὐγούστου μηνός. Ἡ Μαρία εὐρίσκετο εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς γονυκλινῆς ἐναντι τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου. Εἶχεν ἀνὰ χεῖρας τὸ θεῖον βιβλίον τοῦ Κέμπης καὶ εὐλαβέστατα διέτρεχε τὰς συγνηθιακὰς ἐκείνας σελίδας τῆς Ἀπομιμήσεως τοῦ Χριστοῦ. Αἶφνης ἠσθάνθη κίνησιν τινα εἰς τὴν γαστέρα καὶ ἡ προσευχὴ ἐσταμάτησε εἰς τὰ χεῖλη τῆς. Ἡ ἰδέα ὅτι ᾔητο μῆτηρ, κατελάμπρυνε τὸ ὄραϊον αὐτῆς· μέτωπον ὡς ἄγιόν τι φῶς· ἀλλὰ μετὰ μικρὸν, ἀναλογισθεῖσα τὴν θεσιν τῆς, ἠσθάνθη ὅξυτι βίγος τρόμου καὶ ἀγωνίας περιχυόμενον εἰς τὰς φλέβας τῆς.

Ἀλλὰ τί εἶχε νὰ φοβηθῆ; Ὁ Ἑρρίκος δὲν τῆ ὑπεσχέθη χιλιάκις ὅτι αὕτη ἔσεται ἡ μόνη σύζυγός του; Ἡ ἰδέα αὕτη οὐκ ὀλίγον τὴν παρηγορεῖ· ἀλλ' οὐχ' ἤσσαν τὴν νύκτα ἐκεῖνην δὲν ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῆ ἡσύχως. Ἐπὶ τέλους ὑπέφωσκεν ἡ ἡὼς· καὶ ἡ Μαρία περιέμενε πνευστιῶσα τὴν κατάλληλον ὄραν ὅπως ἀποκαλύψῃ τῶ Ἑρρίκῳ τὸ μέγα ἐκεῖνο μυστήριον.

Ἡ Μαρία ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐν τῇ ὠρισμένῃ θέσει εὔρε τὸν Ἑρρίκον παρά ποτε πελιδνὸν καὶ καταβεβλημένον. Ἡ νεανὶς δὲν ἀπετόλμα νὰ τῶ διακοινώσῃ ὅτι ἐβάρυνε τὴν καρδίαν τῆς· αἰσθημὰ τι ὑπερβαλλούσης αἰδοῦς τὴν ἀπέτρεπεν· ἀλλὰ κατανικήσασα πλέον πᾶν ἐμπόδιον, διηγῆθη αὐτῶ τρέμουσα πῶς ὑπόπτευεν ὅτι ᾔητο μῆτηρ. Ὁ Ἑρρίκος ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος καὶ εἰς τὰς προτρεπτικὰς τῆς Μαρίας παρακλήσεις, τῆς ἐξορκιζούσης αὐτὸν ὅπως παρουσιαθῆ εἰς τὸν ἀδελφόντης, ἀπῆντα διὰ κενῶν καὶ διακεκομμένων λέξεων.

— Ω! τῶ ἔλεγεν ἡ Μαρία, θά ἔλθῃς σήμερον, δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι σήμερον θά ἔλθῃς σὺ αὐτὸς, νὰ ζητήσης τὴν χεῖρά μου; Ω! θά ἴδῃς πόσον εὐτυχῆ θά σὲ καταστήσω· δὲν θ' ἀναπνέω εἰμὴ διὰ σὲ, θά μαντεύω τοὺς διαλογισμούς σου καὶ ἡ βούλησίς σου ἔσεται συνάμα καὶ ἰδική μου. Ἄ! ἐλθε, Ἑρρίκε, ἐλθε μαζὶ μου.

— Οὐχί, Μαρία, τῆ ἀπεκρίνετο· σήμερον δὲν δύναμαι, διότι πρέπει πρῶτον νὰ ἐτοιμασθῶ. Αὐτὸν μείνε εἰς τὴν οἰκίαν καὶ πρὶν ἢ ὁ ἥλιος δύσῃ θά ἔλθω νὰ συνομιλήσω μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Ταῦτα εἰπὼν, ἠσπάσθη τὴν Μαρίαν εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀνεχώρησεν. Ἡ κακοδαίμων, βλέπουσα αὐτὸν ἀναχωροῦντα, ἠσθάνθη τὴν καρδίαν τῆς σπαρασσομένην· τὸ φίλημα ἐκεῖνο ἀντὶ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ τὴν ἔκαμε νὰ φρικιάσῃ, ὡσανεὶ ᾔη τὸ φίλημα τοῦ αἰωνίου ἀποχωρισμοῦ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

III.

Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ.

« Così inquieta e torbida traea
La vita in un continuo martire. »

(Τάσσοσ. Ἐλευθερ. Ἱερουσ. Ὡδὴ Δ.)

Ἐφθασεν ἡ αὔριον καὶ ἡ μεθαύριον, ἀλλ' ὁ Ἑρβόικος δὲν ἐφάνη-
Ἡ δύστινος Μαρία εἰσέτι ἠπατάτο ἰσως ὁ Ἑρβόικος περιέμενε
προσφορωτέραν τινὰ ἡμέραν, ὅπως παρουσιασθῆ εἰς τὸν ἀδελφόν
της ἰσως ἠσθένησε· καὶ οὕτω διὰ μυριάων σκέψεων προσεπάθει
νὰ θέσῃ χαλινόν τινα εἰς τὸν φοικῶδη πόνον ὅστις τὴν ἐτυράνει.
Ἀλλὰ, μὴν ὀλόκληρος παρήλθε καὶ οὐδὲν περὶ Ἑρβόικου ἔμαθε.
Πολλάκις περιῆλθε τὴν Ἐκκλησίαν, πολλάκις διέθεε σιγαλέα ὑπὸ
τὰς στήλας, ὡς χηρεύσασα χελιδῶν, μυριάκις στεναίχουσα, ἀλλ' οὐ-
δὲν σημείον, οὐδεμίαν ἐλπίς ὅπως τὸν ἐπανεῖδη.

Ὁ ἄπιστος! τὴν ἐγκατέλειψε!

Μὴ δυναμένη νὰ κατανικήσῃ τὸν πόνον της, ἔδωκεν ἐλευθέραν
δίοδον εἰς τὰ δάκρυα καὶ τεταραγμένη ἐπορεύθη εἰς τὸν ναόν. Ἐγο-
νυπέτησε παρὰ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ θερμότατα ἐδεήθη
ὅπως ἀπαλλαγῆ τῶν δεινῶν. Ὡ! πόσον εἶναι παρήγορος ἡ προ-
σευχὴ κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀποθαβρόνσεως! πῶς ἀνυψοῖ εἰς τοὺς
οὐρανοὺς τὴν ψυχὴν ὁ θεῖος λόγος ὁ ἐξεληθὼν ἀπὸ τοῦ ἀθανάτου
στόματος τοῦ Πλάστου!

Ἡ Μαρία ἠγέρθη γαληνιαωτέρα καὶ διευθύθη εἰς τὴν οἰκίαν της.

Ὁ Ἑρβόικος, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Μαρία τῶ ἐνεπιστεύθη τὸ μυστή-
ριον τῆς ἐγκυμοσύνης της, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Φεζζολε καὶ ἔκτοτε
οὐδεμίαν περὶ αὐτοῦ ἠκούσθη εἰδήσις. Ἐν τοσούτῳ αἱ ἡμέραι πα-
ρήρχοντο φοικωδέστεραι διὰ τὴν Μαρίαν, ἧτις ἐβλεπε τὴν ὥραν
τοῦ τοκετοῦ ὡς φοικῶδες φάσμα πλησιάζουσαν. Τί θὰ ἔλεγεν ὁ
ἀδελφός της εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο; Αὐστηρῶν ἀρχῶν ὡς πρὸς τὴν
οἰκογενειακὴν τιμὴν, ὑπερήφανος διὰ τὸ ἄγνόν τοῦ ὀνόματός του,
ἰσως θὰ τὴν ἐφόνευε καὶ τότε τίς θὰ ἐφρόντιζε περὶ τῆς ἀλώου
ἐκείνου πλάσματός της, τοῦ νεογνοῦ; Ἄχ! ὅποιον πεπρωμένον
εἰς τὴν τὴν ἡ μῆκος τοῦ οὐρανοῦ τῆ δυ. τυχή ταύτη τοῦ ἐγκλή-

ματος θυγατρὶ! Ἡ Μαρία ἀπέκρουσεν εἰς ὅλους τὸ ἀμάρτημά της,
ἀλλ' ἔχουσα ἀνάγκην ἄμεσον νὰ ἐκμυστηρευθῆ τὸν πόνον της εἰς
ψυχὴν τινα δυναμένην τοῦλάχιστον νὰ τὸν ἐνοήσῃ, διηγήθη τὰ
πάντα εἰς γηραιάν τινα ὑπέρβειν, ἧτις παρεστάθη εἰς τὴν γέν-
νησίν της καὶ ἔφερεν αὐτὴν πολλάκις εἰς τὰς ἀγκάλας της. Ἡ
δύστινος γραῖα, ἅμα τῆ ἐξομολογήσει τῆς Μαρίας, διεχίθη εἰς
δάκρυα καὶ προσεπάθει νὰ παρηγορήσῃ τὴν ἀτυχῆ νέαν διὰ τῶν
εὐλογημένων λόγων μητρικῆς ἀγάπης· οὐ μὴν ἀλλὰ, νικηθεῖσα
ὑπὸ τῆς ὀργῆς, κατηράσθη τὸν ἀνάξιον ἐκείνον, ὅστις κατέστησε
δυστυχῆ τὸν ἄγγελον τοῦτον τῆς ἀγαθότητος.

— Ὡ! μὲ ἠγάπα! ἀπεκρίνατο μετὰ ἐκφράσεως πόνου μεστής
ἡ Μαρία, τρυφερώτατα μὲ ἠγάπα! καὶ ἰσως ἀκόμη μὲ ἀγαπᾷ!
Ὡ Λουκία! μὴ τὸν ἐνοχοποιεῖς.

Καὶ ἡ δυστυχῆς γραῖα δὲν παρεπονεῖτο κατ' αὐτοῦ πλέον, ὅπως
μὴ λυπήσῃ τὴν τεθλιμμένην Μαρίαν.

Ἀλλὰ τὰ παθήματα τῆς κακοδαίμονος ἐκείνης νεάνιδος δὲν ἐ-
τελείωσαν εἰσέτι· αἱ δυστυχίαι αἵτινες τὴν περιέμενον ἦσαν πολὺ
ἀνώτεραι δοκιμασίας.

IV.

Η Ε Π Α Ι Τ Ι Σ.

« Senza pane e senza tetto
Seguo errando il mio destin. »

(Ἡ Πένης ὄρχησις τοῦ Μ. Γ.)

Τὸ φθινόπωρον ἐχώρει πρὸς τὸ τέλος του. Τὰ φύλλα τῶν δέν-
δρων ἐπιπτον κιτονωπᾶ, τὰ χόρτα ἦδη ἀπεξηραίνοντο καὶ ἡ γε-
λοῖσσα Φεζζολε παρουσιαζέτο τότε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξένου
ὄρα καὶ ἐρημῶς. Ἡτο νύξ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ψυχρὰ καὶ χιο-
νώδης. Πνεύματα ἀνέμου, μανιωδῶς δονοῦντα τοὺς κλάδους τῶν
ἀπογεγυμνωθέντων δένδρων, ἐχάνοντο ὀλολύζοντα εἰς τὰ σπήλαια
τῶν βράχων καὶ ὁ διαπραστικὸς ὄμβρος ὅστις κατήρχετο παγε-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΕΤΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

τώδης, ἐπατάγει εἰς τοὺς ὕλους τῶν θυρίδων τῆς δυστυχούς Μαρίας.

Ἡ νύξ ἐκείνη ἐστάθη δι' αὐτὴν φοικώδης! Ὁ ἀδελφός της μνηθεὶς τὸ μυστήριον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς Μαρίας καὶ μετὰ τῆς γαλήνης ἐκείνης τῆς προαγγελούσης τρομερὰν καταγίδα, ἐστάθη ἀπέναντι τῆς ἀδελφῆς του. Ἡ δυστυχὴς, ὤψασε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπαντήσασα ἐκείνους τοῦ ἀδελφοῦ της ἐξακοντίζοντας φλόγας ἀκαταμαχίτου ὀργῆς, ἠσθάνθη ἑαυτὴν ὑποδουλωθεῖσαν καὶ ἀκουσίως εὐρέθη γονυκλινῆς παρὰ τοὺς πόδας του μὲ τὰς χεῖρας ἠνωμένας.

— Μαρία, εἶπεν ὁ δικηγόρος μὲ φοικώδη τόνον, διατὶ γονυπετεῖς ἀπέναντί μου; ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἀξία διὰ μόνους τοὺς ἐνόχους, καὶ σὺ

— Ἐγὼ ἡμάρτησα καὶ μέγα εἶναι τὸ ἀμαρτημά μου, ὦ ἀδελφέ! ἀλλὰ τὰ τόσα ὑπ' ἐμοῦ χυθέντα δάκρυα, εἰσὶν ἱκανὰ νὰ τὸ διαλύσωσιν.

— Ἀθλία! ἀπήντησεν ὁ δικηγόρος φρενητιῶν, ἀγνοεῖς εἰς ποῖαν ἀτιμίαν ἐπιζῆς τὸ ὄνομά μου; κατηραμένη! . . .

— Ὡ Ἐρνέστε, Ἐρνέστε! μὴ καταστήσῃς τὴν θέσιν μου φοικωδεστέραν. Αἰτῶ συγγνώμην!

— Ἀλλὰ, ἀθλίε, δὲν εἶσαι ἀξία συγγνώμης.

— Λοιπὸν εἶπεν ἀποφασιστικῆ ἡ Μαρία, ἐὰν τὸ ἐγκλημά μου εἶναι τοσοῦτον μέγα, τότε ἐγκατάλειψόν με εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὀμοῦ πεπρωμένου, ὅπερ μ' ἐπιζητεῖ ὡς θυμὰ του.

— Αὐριον, ἀπεκρίνατο οὗτος, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃς τὸ οἶκημα τοῦτο ὅπερ τοσοῦτον ἀναξίως ἠτήμασας. Ἀπὸ τοῦδε ἔσθι μόνῃρης ἐν τῷ κόσμῳ ὁ ἀδελφός σου παύει πλέον ὑπάρχων διὰ σέ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔφυγεν ὡς ἀστραπή.

Ἡ Μαρία μείνασα μόνη, ἔστρεψε πρὸς τὸ βλέμμα ὡς παράφρων. Οὔτε δάκρυον ἐφάνη εἰς τὰ ἀτετηραμένα της βλέφαρα καὶ ὅταν μετὰ δύο ὥρας εἰσῆλθεν ἡ ὑπηρετὶς Λουκία, εὗρεν αὐτὴν εἰσέτι γονυπετὴ εἰς τὴν θέσιν μετανοούσης Εὐας.

Ἡ ἐφοδος ἐκείνη τῶν νέων σπασμῶν, ἐπετάχυνε τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, διὸ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ φοικώδεις πόνους. Τρο-

μερὸς πυρετὸς τὴν κατεβίβρωσεν ἐπὶ τέλους μεταξύ φοικωδῶν στεναγμῶν καὶ τρομερῶν σπασμῶν, ἔφερον εἰς τὸ φῶς χαριεστάτην παιδίον.

Ὅπότεν ἡ Μαρία ἤκουσε τὸ πρῶτον κλαυμύρισμα, λάμψις χαρᾶς ἐξήστραψεν εἰς τὸ πρόσωπόν της. Τὶ τὴν ἔμελλεν εἶναι ὁ ἀδελφός της τὴν ἀπεσοράκιζε τῆς οἰκίας ὅταν τῇ ἄφηνε τὸν καρπὸν τοῦ ἔρωτός της; Ὁ Θεὸς δὲν προστατεύει τάχα τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ; δὲν προφυλάσσει αὐτὰ τῶν καταγιδῶν; δὲν τὰ τρέφει;

— Θὰ ἴδῃς, ἔλεγε πρὸς τὴν παιδίον, καταφιλοῦσα αὐτὴν, θὰ ἴδῃς ὁ Θεὸς θέλει λάβει εὐσπλαχνίαν καὶ δι' ἡμᾶς.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἐπανελάβε τὰς δυνάμεις της καὶ μετὰ νέαν τοῦ ἀδελφοῦ της ἐπίπληξιν, ἐχρεώσται νὰ φύγῃ τοῦ οἴκου. Τὰ δάκρυα τῆς ὑπηρετίδος ἦσαν ἀνεξάντλητα καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς οὗτος ἐστάθη φοικώδης καὶ λυπηρὸς.

Συλλέξασα τὰ ὀλίγα της ἐνδύματα, ἡ Μαρία, ὀδυρομένη ἀπεχαιρέτησε τὴν μητρικὴν οἰκίαν καὶ λαβούσα τὴν τηλύγετον εἰς τὰς ἀγκάλας της, ἐπορεύθη εἰς τὸ κοιμητήριον ἔχουσε πικρὰ δάκρυα ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρός της, κατησπᾶσθη τὴν βεβρηγμένην γῆν καὶ ἀποκόψασα ζωηρόν τι ἄνθος, ἔρριψεν αὐτὸ εἰς τὸν κόλπον της ὡς μόνον καὶ διαρκὲς ἐνθύμημα· μετὰ ταῦτα ἀνέχωρησε.

Διελλοῦσα ἀπαξιάσας τὰς τῆς δυστυχίας ὁδοῦς, ἡ Μαρία, εὐρέθη μετὰ τρεῖς μῆνας ὡς θαλαμηπόλος παρὰ τινι οἰκογενείᾳ ἐν Σιένην. Ἐνεργητικὴ εἰς τὰς ἐργασίας της, πιστὴ καὶ ἐξαιρέτου χαρακτῆρος, ἐπέσυρεν ἐν μικρῷ καιροῦ διαστήματι τὴν ἀγάπὴν τῶν Κυριῶν της. Πέντε διήληθον ἔτη, ἂν οὐχὶ εὐδαιμονίας, τοῦλάχιστον ἡσυχαστικοῦ βίου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐργασίαι της δὲν ἦσαν πολλαί, τῇ ἐναπέμενον ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, ὅπως δοθῆ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρὸς της, ἧτις ἐξαισίου οὕσα πνεύματος καὶ ἐξαιρέτου βουλήσεως, ἐβλάθη μετὰ ζέσεως πᾶν εἶτι ἡ μήτηρ τὴν ἐδίδασκεν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ Μαρία ἐπέσο βαρῶς ἀσθενῆς. Αἱ μεγαλύτεραι τῶν φροντίδων ἐτέθησαν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἂν ἡ ὑπαρξίς της ἐξησφαλίσθη, ἔπαθεν ὅμως ἡ ὄρασίς της, ἡ Μαρία ἐτυφλώθη!

Οἱ Κύριοί της θὰ τὴν διαστήρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ των, ἐὰν τὰ δυστυ-

χήματα δὲν τοὺς παρηκολούθουν, διότι ἐπιληφθέντες τῶν πολι-
τικῶν πραγμάτων, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ κτήματά
των, ἅτινα καὶ εἰδημεύθησαν, καὶ ν' ἀναχωρήσωσι.

Τὶ πλέον ἠδύνατο ἢ δυστυχῆς Μαρία νὰ κάμη; Ἡ πενία καὶ
οἱ κλαυθμοὶ ἦσαν τὰ ἐπίχειρα τοῦ ἐγκλήματός της. Διέμεινεν ἐπὶ
μικρὸν εἰσέτι ἐν Σιένην, ἀλλ' αἰδουμένη νὰ ῥιφθῆ εἰς τὴν εὐπλαγ-
χίαν τῶν διαδοτῶν ἐν χώρα ἔνθα ἅπαντες τὴν ἐγίνωσκον, ἐκί-
νησε πρὸς τὴν Φλωρεντίαν μετὰ τῆς μικρᾶς Ἰουλιέττης.

Ἦτο συγκινητικὸν τῷ ὄντι θέαμα νὰ βλέπη τις τὴν πτωχὴν
ἀόμματον ὀδηγουμένην ὑπὸ πενταετοῦς μόλις παιδίσκης, ὀρεγού-
σης τὴν χεῖραν τοῖς διαβάταις καὶ μετὰ φωνῆς τρυφερᾶς καὶ συγ-
κινητημένης ζητούσης ἐλεημοσύνην καὶ λεγούσης,

— Κύριε εὐσπλαγχνίσθητι τὴν πτωχὴν μου μητέρα ἣτις δὲν
βλέπει.

Ἀλλ' ἐάν τις τῆ εἶρεπε νόμισμά τι εἰς τὴν χεῖραν, ἄλλος τὴν
ἀπέπεμπε μεθ' ὕδρων ὧν τὴν ἐννοίαν ἀδυνατοῦσα νὰ ἐννοήσῃ ἐπα-
νελάμβανε εἰς τὴν μητέρα της, κατασπικράσσουσα οὕτω πως τὴν
εὐαίσθητον καρδίαν της. Ταπεινοφροσύνη, ἐπίμονοι προσπάθειαι
καὶ κόποι μετὰ αἱματώδη δάκρυα μεμιγμένοι, ἦσαν ἡ καθημερινὴ
τῆς περιπλανωμένης ἐκείνης μικρᾶς οικογενείας τροφή. Ἡ Μαρία
κεκμηκυῖα καὶ ἀδυνατοῦσα νὰ ὑποφέρῃ τὴν καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ
χείρονα ταύτην ζωὴν, καὶ αἰθανομένη ἑαυτὴν καθ' ἐκάστην ἀδυ-
νητοῦσαν καὶ ἀποπαρρῦνομένην, ἐσυλλογίσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν
Φιέζολε.

— ὦ! ναί, ἔλεγε, θὰ ἐπανακάμψω εἰς πατρίδα μου! καὶ ἡ γῆ
ἐκείνη ἐφ' ἧς τὸ πρῶτον ἀνέπνευσα, ἀς λάβῃ καὶ τὴν τελευταίαν
πνοήν μου. Θὰ ὑπάγω πρὸς τὸν ἀδελφόν μου, θὰ ῥιφθῶ εἰς τοὺς
πόδας του καὶ θὰ τοῦ εἶπω,

— « Ἐρνέστε, δὲν εἶναι, ὄχι, δὲν εἶναι ἡ ἀδελφή σου ἣτις σέ
ἐξορκίζει, εἶναι ἡ μήτηρ ἐγκαταλελημμένης παιδίσκης, πτωχὴ τις
ἀόμματος αἰτουμένη παρὰ σοῦ εὐσπλαγχνίαν. »

— Θὰ τῷ εἶπω ὅτι ἔπαθον τόσα, ὅτι ποσούτων ἐκλαυσα, ὥστε
ἀξιοῦμαι ἂν οὐχὶ τῆς συγχωρήσεώς του, τοῦλάχιστον τῆς συμ-
παθείας του.

Ταῦτα εἰπούσα, ἔλαβεν ἀποφασιστικῶς ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν μη-
κρὰν Ἰουλιέττην, καὶ

— Ἄγωμεν, τῆ εἶπεν, ἄγωμεν εἰς Φιέζολε.

Ἄλλ' ὀλίγον τι προῦχώρησεν ἡ δυστυχῆς καὶ πάραυτα διελύθη
εἰς δάκρυα. Ἡ κακότυχος ἐνεθυμήθη ὅτι ἦτο πλέον τυφλή. Ἀπὸ τῆς
στιγμῆς ἐκείνης, ὁ Θεὸς ἔλαβεν οἶκτον δι' αὐτήν.

V.

Η ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ, ΚΑΙ
Ο ΘΑΝΑΤΟΣ.

« Lagrimai di rimorso, e sull' errore
Che già lunga stagion l' alma travolse,
La carità poteo più ehe il terrore. »

(Μόντης. Βασιλ. Ῥδῆ Β')

« Addio dolci lusinghe ! addio diletta
Imagine di vita ! ecco d' accanto
Stammi la morte che la falce ha stretta. »

(Ὁ αὐτός. Ἐλεγεία. Ὁ ἐνθουσιώδης μελαγχολικός.)

Ὡραιοτάτη τοῦ ἔαρος ἡμέρα ἐχώρει πρὸς τὸ τέλος της. Αἱ τε-
λευταῖαι φλεγώδεις τοῦ ἡλίου ἀκτίνες ἐχρῦσιζον τὸν θόλον τῆς ἐκ-
κλησίας τῆς Φιέζολε καὶ ὡσεὶ κεχρυσωμένον στέμμα ἐπεκάληντο
ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν αἰγείρων τῶν ἀπέναντι αὐτῆς εὐρι-
σκομένων.

Πόσον ὠραία καὶ εὐγενῆς εἶναι ἡ Φιέζολε ! Αὕτη δεσπόζει ἅπα-
σαν τὴν εὐρύχωρον τοῦ Ἄρνου διάσφαγμα, ὅστις ὡς ἀργυρόεσσα
γραμμὰ διαβρέχει τοὺς πόδας τῶν οἰκῶν ἵνα καταδροσίση τὸν
σχεδὸν ἐλογωθῆ ἀνύκτων Τριαντεῦθεν δύναται τις νὰ θαυμάσῃ τὴν
ὠραιοτάτην Φλωρεντίαν, ἣς τινος οἱ ἐκατὸν θόλοι ὑψούμενοι εἰς
τὸν οὐρανὸν φαίνονται ἀγερώχως δεκνύοντες τῷ θεατῇ τὰ φωταυ-
γῆ αὐτῶν μαρμάρια χρώματα τὰ ἀντανακλῶντα εἰς τὰς ἡλιακὰς
ἀκτίνας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΝ

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ Φιέζολε λουπὸν εἰς Φλωρεντίαν ἀγούσης, καὶ ὅτε μὲν ἀνωφεροῦς ὅτε δὲ ἐλικουειδοῦς ἀπὸ τοῦ ὄρους φαινομένης ὁδοῦ, διεκρίνετο γυνὴ τις μετὰ τινος κορασίου ὑπομονητικῶς βηματίζουσαι. Ἐπὶ τοῦ ὠραίου, καὶ τοῦ πελινοῦ καὶ ὠχροῦ τῆς γυναικὸς προσώπου, ἐφωτοβόλκει ὡς θεῖον καὶ φωτεινὸν διάδημα γαλήνιός τις καὶ καθαρὰ ἀγαλλίασις.

Ὅταν ἤκουσε τὸ σήμαντρον τοῦ Ave Maria, χαιρετοῦν τὴν πρὸς τὸ τέλος τῆς ἄγουσαν ἡμέραν, γλυκεῖα συγκίνησις ἔκαμε τὴν καρδίαν τῆς νὰ πάλῃ. Ὁ γνωστὸς αὐτῇ ἐκεῖνος ἤχος, τῇ ἐνεθύμιζε χιλίας ἀγίας ἀναμνήσεις. Ἡ δυστυχὴς ἐγονυπέτησε καὶ προσηυχῆθη ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ.

Ἡ νεᾶνις ἐγονυπέτησε παρ' αὐτῇ καὶ ἀτενίζουσα τὴν μητέρα τῆς μετὰ ἀθώου καὶ ἀδόλου ὕρου,

— Μητέρα, τῇ εἶπε, δὲν σ' ὠδήγησα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ ἤξεύρεις;

Αὕτη δὲ τῇ ἀπήντησεν οὕτως·

— Ἰουλιέττα! ὁ Θεὸς εἶναι πανταχοῦ· γονυπέτησον καὶ δέου πρὸς τὸν Ἰψιστον μετ' ἐμοῦ.

Ἡ μικρὰ νεᾶνις ὑπήκουσε καὶ ὑψώσασα τὰς χεῖρας πρὸς τ' ἄνω ἐπανελάβεν ἐν Ave Maria.

Σύννοους τις καὶ ὑπομελάνως ἐνδεδυμένος Κύριος, διέβαινε τὴν ἔρημον ἐκεῖνην ὁδόν. Πλησιάζας δὲ τὴν νεανίδα, εἶδεν αὐτὴν ὀργουσαν τὴν χεῖρα καὶ λέγουσαν,

— Κύριε, λάβετε οἶκτον διὰ τὴν πτωχὴν μητέρα μου ἣτις δὲν βλέπει.

Ὁ Κύριος ἐκεῖνος ἐστράφη καὶ ἰδὼν τὸ ὠραῖον τῆς Ἰουλιέττης πρόσωπον, ἔλαβε νόμισμά τι καὶ τῇ εἶπε,

— Λάβε ἅθωα νεᾶνις, δὸς τὸ νόμισμα τοῦτο τῇ μητρί σου καὶ εἰπέ αὐτῇ νὰ δέηται ὑπὲρ τῆς μητρός μου καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ.

— ὦ! Κύριε, προσέθηκεν ἡ παιδίσκη, μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι καγὼ χάριν τῆς μητρός σας θὰ εἰπῶ ἀπάσας τὰς προσευχὰς ἅς τινες ἔμαθον παρὰ τῆς μητρός μου.

— Εὐχαριστῶ, φιλιτάτη, ἀλλ' εἰπέ μοι, πῶς ὀνομάζεσαι;

— Ἰουλιέττα!

— Τὸ ὄνομα τῆς μητρός μου! εἶπε στενάζας ὁ ἄγνωστος κύριος.

— Καὶ ποῖα εἶναι ἡ ἡλικία σου;

Ἡ Ἰουλιέττα ἐσέκφθη ἐπὶ μικρὸν, εἶτα στραφεῖσα πρὸς τὴν μητέρα τῆς.

— Μητέρα, εἶπε, ποῖα ἡ εἶναι ἡλικία μου;

Ἡ Μαρία δὲν ἀπεκρίθη. Ἡ καρδία τῆς ἐλύγισεν ὑπὸ τοῦ πόνου. Μόλις ὁ κύριος ἐκεῖνος ὠμίλησεν, ἡ Μαρία ἠσθάνθη τὴν φωνὴν τοῦ εἰσερχομένην εἰς τὰ ἔγκατα τῆς καρδίας τῆς ἀνεγνώρισε τὸν ἀδελφόν τῆς! Ἀλλ' ἡ Ἰουλιέττα νομίσασα ὅτι ἡ μήτηρ τῆς δὲν τὴν ἤκουσεν, ἐπανελάβε τὴν ἐρώτησιν, πρὸς ἣν ἡ Μαρία δακρυρροοῦσα ἀπήντησε,

— Δὲν εἶναι εἰσέτι ἔξαετῆς, Κύριε.

Ἡ φωνὴ ἐκεῖνη, εἶχε τοιαύτην ἔκφρασιν πόνου, ὥστε ὁ δικηγόρος ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του σπαρασσομένην. Μετὰ τινὰς στιγμὰς τὴν ἠρώτησε,

— Πῶς ὀνομάζεσαι, πτωχὴ ἀόμματος;

— Μαρία, προσέθηκεν ἡ πένης ἐγείρασα τὴν κεφαλὴν.

— Μαρία!; ἐφώνησεν ἐκπληκτος ὁ Ἐρνέστος.

— Ναί! Μαρία, ἐξηκολούθησεν ἡ τυφλὴ, ἡ ἀδελφὴ σου, ἣτις διωκομένη ὑπὸ μυριῶν παθημάτων, θῦμα ἐγκλήματός τινος, ἦλθε συρομένη καὶ μετὰ βίας μέχρι τῆς Φιέζολε διὰ νὰ σοὶ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην! καὶ οὐχὶ δι' αὐτὴν, ὦ Ἐρνέστε, ἐξηκολούθει ὀδυρομένη, οὐχὶ δι' ἐμὲ, ἣτις αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ἀναξίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν πτωχὴν ταύτην παιδίσκην. Ὅταν δ' ἐγὼ ἀποθάνω, διηγῆθητι αὐτῇ τὴν ἱστορίαν τῆς πτωχῆς ἐγκαταλελημμένης· ἐν πρὸς ἐν διηγῆθητι αὐτῇ τὰ παθήματά μου καὶ δεῖξον αὐτῇ τὸ ἐξ ἀκανθῶν διάδημα, ὅπερ ἐγὼ μόνη, μόνη ἐγὼ κατέβρεξα δι' αἱματηρῶν δακρῶν. Λάβε οἶκτον, Ἐρνέστε, λάβε οἶκτον δι' αὐτὴν.

Ὁ Ἐρνέστος ἐκλαίεν· οἱ λόγοι τῆς Μαρίας τὸν συνεκίνησαν· ἤνοιξε τότε τοὺς βραχίονας καὶ,

Ἐδῶ Μαρία τῇ εἶπεν, ἐλθέ ἐδῶ εἰς τὰς ἀγκάλας μου· ἐγὼ ἐχρησάτομαι νὰ σοὶ ζητήσω συγγνώμην, ἐγὼ ἐστάθην ὁ ἀχάριστος. Κακοῦργος εἶναι ὁ ἐγκαταλειμμένων εἰς τὴν δυστυχίαν τοὺς ἄλλους, καγὼ σ' ἐγκατέλειψα· ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεχώρησες δὲν

καθούχασα πλέον σκιά τις ώρισμένη πάνυ, πανταχοῦ μὲ παρ-
ρηκολούθη καὶ ὡς σκωπτικὴ τις Νέμεσις μὲ αἱματηρὰς πτέρυγας
μοὶ ἔτυπτε τὰς παρειάς.

Ἀδελφός τε καὶ ἀδελφὴ περιεπιύξαντο ἀλλήλους· οὐδέποτε ἐδο-
κίμασαν ἐν τῷ βίῳ των ὠραιότεραν στιγμὴν.

Παρῆλθεν ἔτος ὀλόκληρον ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Μαρία ἐπανέυρε τὸν
ἀδελφόν της καὶ συνέζη μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς Ἰουλιέττης της. Ἡ
νέα οἰκογένεια ἐγεύετο τὴν ὠραίαν ἐκείνην καὶ γλυκεῖαν εἰρήνην
ἣτις κατεμέθυσκε καὶ ἐζήπτε τὴν ψυχὴν! Οὐ μὴν ἀλλὰ, ἡ καχο-
δαίμων Μαρία, ἔνεκα τῶν πολλῶν παθημάτων ἐπεσε βαρέως ἀ-
σθενής. Τὴν προσέβαλλεν ἡ φθίσις. Ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ἠδύνατο
ν' ἀναρρώσῃ, ἐγίνωσκεν ὅτι τάχιστα θὰ ἤνοθο μετὰ τῆς μητρός
της. Κατὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου ὠραίας τινος φθινοπωρινῆς ἡμέρας,
ἡ Μαρία ἐκάλεσεν τὸν Ἐρνέστον, τὴν Ἰουλιέτταν καὶ τὴν γηραιὴν
Λουκιαν καὶ μετὰ γαληνιαίας φωνῆς τοῖς εἶπε.

— Τὸ τέλος τοῦ βίου μου προσεγγίζει, μείνατε παρ' ἐμοὶ καὶ
προσκαλέσατε Ἱερέα τινά.

Πάραυτα ἡ διαταγὴ της ἐξετελέσθη καὶ ἱερεὺς τις τοῦ τάγμα-
τος τῶν Φραγκισκανῶν μετὰ ἐν τῆς ὥρας τέταρτον εἰσῆρχετο εἰς
τὴν οἰκίαν.

Ἄμα εἶδεν ὁ ἱερεὺς τὴν Μαρίαν, ὠχρέιασε καὶ κλίνας τὴν κεφα-
λὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπλησίασε τὴν ψυχορραγοῦσαν λέγων αὐτῇ
μετὰ διακεκομμένης φωνῆς,

— Ἴδου, ὦ θύγατερ, πάρειμι.

— Καλῶς ἤλθατε, Πάτερ, εἶπεν ἡ Μαρία· ἐγὼ ἀπονήσκω·
ἡμάρτησα πάτερ μου, ἐν τῷ ἐνλουσιασμῷ τοῦ ὑπερβολικοῦ ἔρωτός
μου ἠγάπησα νέον ὠρμισθέντα μοι αἰώνιον πίστιν, τὸν ἠγάπησα
ὡς ἀγαπᾷ τις τὰς ἡλιακὰς τῆς πατρίδος του ἀκτίνας, ὡς ὁ Θεὸς
ἀγαπᾷ τοὺς Ἀγγέλους του καὶ εἰσέτι τὸν ἀγαπᾷ. ὦ! ἐὰν ὁ ἔρωσ
μου οὗτος, ὃν εἰσέτι τρέφω, εἶναι ἀνάστημα, συγχωρησόν μοι Θεέ!

Καὶ ἐνταῦθα εἰσῆλθε, διότι ἡ φωνὴ της ἐξέλειψεν.

Ὁ Φραγκισκανὸς ἐκράτει μετὰ τῶν πυροσφουδῶν αὐτοῦ χερσῶν
τὰς παγωμένας τῆς Μαρίας χεῖρας καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του
ρέοντα δάκρυα, ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς γενειάδος του ὡς σταγόνες δρό-
σου ἐπὶ φύλλων ἀποξηρανθέντος χρότου.

— Ἡ Μαρία συνεκέντρωσεν ἀπάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις καὶ
εἶπε,

— Δότε μοι τὴν Ἰουλιέτταν μου ἵνα τῇ δώσω τὸν τελευταῖον
ἀσπασμόν, ἀκολούθως ἀνοίξατε τὴν θυρίδα ὅπως ἀναπνεύσω ἅπαξ
εἰσέτι πνοὴν τινα τῆς αὔρας ἐκείνης, ἣτις ἠσπάσματο τὸ καθαρὸν
ἄλλοτε καὶ παρθενικὸν πρόσωπόν μου . . . ἀνοί . . . ζατε . . .

Μετ' ὀλίγον δὲν ὑπῆρχε πλέον!

Ὁ ἱερεὺς ἠτένησε πρὸς τὸ γαλήνιον ἐκεῖνο πρόσωπον καὶ ἐπι-
θέσας τὰ φλεγόμενα χεῖλη του ἐπὶ τῶν χλιαρῶν εἰσέτι τῆς ἐκπνευ-
σάσης χεῖλέων, ἐπέθεσεν ἀσπασμόν· ἀκολούθως, ἐν τῇ ὑπερβολῇ
τῆς ζωηροτέρας λύπης, ἐφώνησεν,

— Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὦ Μαρία, διότι τοιαύτην σὲ παρα-
λαμβάνει εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἐνομιμένη μετ' ἐμοῦ θὰ ἔζησ τὸν
βίον τῆς κολάσεως, διότι τὴν τύχην σου θὰ συνέδεες μεθ' ἐνὸς
μητροκτόνου!

Ὁ οὕτω πῶς ὁμιλῶν ἱερεὺς ἦτον ὁ Ἑρβίτικος, ὁ ἄπιστος τῆς ἀθλί-
ας Μαρίας ἐραστής.

Ἡ Μαρία ἐτάφη πρὸς τὸν τάφον τῆς μητρός της.

.
.

Διὰ πολλὰ μετὰ ταῦτα ἔτη, περὶ τὸ λυκόφωσ ἐκάστης ἡμέρας,
ἐφαίνοντο, κύριός τις καὶ νεανίς τις, εἰσερχόμενοι εἰς τὸ κοιμητή-
ριον καὶ ἰστάμενοι ἐπὶ τοῦ μνήματος τῆς δυστυχῆς Μαρίας. Ἐνῶ
δὲ ὁ Κύριος οὗτος συγκεκινημένος προσήρχετο, ἡ παιδίσκη ἔρρανε
μὲ ἄνην τὴν αὐχμηρὰν ἐκείνην γῆν.

Οὗτοι δὲ ἦσαν, ὁ Δικηγόρος Ἐρνέστος καὶ ἡ μικρὰ Ἰουλιέττα.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

(Τιμᾶται λεπτὰ 75.)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

41.52.Φ6.0016

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ